

A Munkástanácsok álláspontja a digitális gazdaság folyamataival kapcsolatban

A Munkástanácsok számára három fő kérdés vetődik fel a digitális átalakulás következtében:

1. Hol történik az értékteremtés, és hova folyik a pénz?

Az eddigi merev értékteremtési lánc helyére a digitalizáció által a jövőben dinamikus értékteremtési hálózatok lépnek. A szolgáltatást kínáló felületek, mint pl. a Freelancer.com, UBER, airbnb, stb. a világ majdnem minden országában teremt értékeket. Biztosítani kell, hogy a megfelelő adók is befizetésre kerüljenek ahelyett, hogy a pénz az úgynevezett adóparadicsomokban felszívódik. Ezen kívül egyenlő versenyhelyzetet kell kialakítani a külföldi és belföldi szolgáltatók között (társadalombiztosítás és egyéb közterhek vállalásával ezen cégek részéről is).

2. Hogyan osztjuk el egyenlően a munkaerő és a gépek/eszközök által teremtett nyereséget?

Amikor csökken a munkaerő által teremtett nyereség és nő a gépek/eszközök által teremtett nyereség, új utakat kell találni a nyereség igazságos elosztására. Ezt a kérdést mindenki javára kell megoldani, itt nem létezhetnek tabuk.

3. Hogyan biztosítjuk a társadalombiztosítási rendszer finanszírozását a jövőben?

Annak ellenére, hogy kevesebb személyes alapú munkajogviszony fog keletkezni a jövőben, biztosítani kell a társadalombiztosítási rendszerek finanszírozását, ami azt jelenti, hogy új finanszírozási lehetőségeket kell találni. A jelenlegi, a munkahelyhez kötődő finanszírozási módszer túl szűk értelmezésű.

A fenti kérdések megválaszolására az alábbi tevékenységi területek adódnak:

1. Akcióterület:

A digitalizáció javítsa mindenki életét, és ne egy pénzszaporító program legyen kevesek számára, akik felbecsülhetetlen gazdagságot halmoznak fel. Elvégre az új technikákat és lehetőségeket nagy részben munkavállalók fejlesztették ki, tehát legalább ugyanakkora mértékben élvezzék a hasznát, mint a munkaadói oldal.

2. Akcióterület:

A számítógépes programok és robotok, akármennyire összetettek és okosak, nem tudják helyettesíteni az etikát és értékrendet a gazdasági rendszerben. Minden gazdasági rendszer és minden technikai eszköz a közjót és az embereket kell szolgálja, nem fordítva. Ez azt jelenti, hogy a fejlődés középpontja tovább is az ember kell maradjon.

3. Akcióterület:

Az új munkaformákra vonatkozóan is központi szerepet játszik a „jó munka” fogalma. Különösen a tömeges kiszervezés (crowdsourcing) és hasonló megrendelő és szolgáltató közötti kapcsolatok esetében a jogi szabályozást oly módon kell alakítani, amely képes megakadályozni, hogy egy széles társadalmi réteg és a fiatalság osztályrésze a bizonytalanság és a szegénység maradjon!

4. Akcióterület:

A képzés, szakképzés és továbbképzés központi szerepet fog játszani. A képzésekben rejlő lehetőségeket ki kell építeni és tovább kell fejleszteni. Ugyanakkor minél gyorsabban meg kell teremteni a technikai feltételeket. Ide tartozik a széles sávú internet átfogó kiépítése, ugyanúgy, mint az iskolák a legjobb technikai segédeszközökkel való felszerelése, vagy a digitális, az életkornak megfelelő munkahelyek teremtése.

5. Akcióterület:

Mivel mind több munkafolyamatot számítógépek, számítógéppel vezérelt gépek, robotok és szoftverprogramok végzik, a fennmaradó munkaidőt igazságosan kell elosztani. Ehhez a munkaidőről szóló vitát újra kell gondolni mind európai, mind tagállami, azaz hazai keretek között.

6. Akcióterület:

A társadalombiztosítási rendszerek finanszírozása szélesebb alapon kell történjen. A jelenlegi munkahelyalapú finanszírozás egy túl szűk bázisra épül. Ezen kívül biztosítani kell, hogy az Európán kívül termelő vállalatok az Európán belül teremtett forgalmuk után hozzájáruljanak a társadalombiztosítási rendszerek finanszírozásához.

7. Akcióterület:

A szakszervezetek számára a „szabadúszó” szolgáltatók bevonása szakszervezeti tagként jelenti a legnagyobb kihívást. Nehéz pontosan elhatárolni egymástól az önálló vállalkozói tevékenységet, az egy vagy több munkáltatótól való függőséget, az egyéb munkavégzésre irányuló szerződések keretében végzett tevékenységet, stb. Ennek ellenére a digitális gazdaságban munkát végző személyeket is hatékonyan kell képviselnünk, és ennek érdekében szükséges átgondolni a jelenlegi jogszabályokat, melyek a szakszervezetek működésének alapjait képezik, hogy továbbra is képesek legyünk a munkavállalók védelmére a kizsákmányolás és a szociális kirekesztés ellen.

Természetesen az itt felmutatott kérdéseket egy össztársadalmi vita keretében európai és hazai szinten kell megvitatni a munkavállalók képviselőinek részvételével. Nincs sok időnk, minél hamarabb elfogadható megoldásokat kell találnunk, amelyek minden ember számára jelenlegi állapotukhoz képest javulást jelentenek a fontos gazdasági és társadalmi változások közepette, amelyet korunkban a digitalizáció testesít meg.

